

4ο Πανελλήνιο Συνέδριο Καθηγητών Πληροφορικής

Άρης Π. Λούβρης

louvr@sch.gr

Πρόεδρος Πανελληνίας Ένωσης Καθηγητών Πληροφορικής (Π.Ε.Κα.Π.)

Site: pekap.gr Blog: pekap.blogspot.com

«Το νέο σχολείο»

Ευχαριστώ όλες και όλους για τη συμμετοχή σας και συγχαίρω τους διοργανωτές για αυτό το συνέδριο, το οποίο εστιάζει την προσοχή του στο νέο σχολείο του Υπουργείου Παιδείας, σε σχέση με την κοινότητα των συναδέλφων της Πληροφορικής, η συμβολή της οποίας θεωρώ ότι είναι πολύ σημαντική για να πετύχει αυτό το εγχείρημα.

Πέραν των θετικών όμως, όπως αυτό το συνέδριο, νομίζω ότι υπάρχουν μερικά πολύ απογοητευτικά πράγματα που βλέπω σε αυτήν τη χώρα, τα οποία δεν ελευθερώνουν ατυχώς και κατά συνέπεια δεν συμβάλλουν στην εξέλιξη, γιατί δεν θεωρώ ότι ακόμα κατανοούνται κατάλληλα και αναπτύσσονται με την απαραίτητη δυναμική.

Εφόσον το Υπουργείο Παιδείας λέει ότι πρώτα είναι ο μαθητής, το ερώτημα που θέτω είναι πώς εμείς μπορούμε να βελτιώσουμε τα εκπαιδευτικά πρότυπα για κάθε μαθητή, όποιες και αν είναι οι ικανότητές του, όποιο και αν είναι το επίπεδο των προηγούμενων επιδόσεών του, έτσι ώστε να επιτευχθεί η εκπαιδευτική αυτή βελτιστοποίηση. Το θέμα είναι αν μπορεί η Πληροφορική να συνδράμει για να πραγματοποιηθούν τα προαναφερθέντα και να αναπτυχθεί ένα πιο προσωποποιημένο εκπαιδευτικό σύστημα που να εξασφαλίζει ότι το σχολείο υποστηρίζει τον μεμονωμένο μαθητή πολύ αποτελεσματικότερα από ότι θα γινόταν χωρίς τις νέες τεχνολογίες.

Η πρόοδος θα έλθει μόνον εάν προχωρήσουμε σε μια πραγματική αλλαγή ως προς την ικανότητά μας να χρησιμοποιούμε αυτήν την τεχνολογία παιδαγωγικά. Σχετικά με την παιδαγωγική, γνωρίζουμε ότι οι εκπαιδευτικοί χρησιμοποιούν διαφορετικές μορφές των ΤΠΕ με διαφορετικούς τρόπους, σε διαφορετικές ηλικίες, με διαφορετικά θέματα σε διαφορετικές τάξεις, με διαφορετικούς μαθητές. Και πρέπει να καταλάβουμε περισσότερα σχετικά με το ποιος είναι ο πιο κατάλληλος τρόπος για να χρησιμοποιηθεί αυτή η τεχνολογία έτσι ώστε να υπάρξει η σχετική πρόοδος. Είναι πολύ σημαντικό ο κάθε μαθητής να μαθαίνει με το δικό του τρόπο, αλλά και ο εκπαιδευτικός επίσης να διδάσκει με πολλαπλούς τρόπους.

Αυτή η πολλαπλή προσέγγιση της διδασκαλίας βασίζεται στη βαθιά αίσθηση για κοινωνική δικαιοσύνη και στην πεποίθηση ότι όλα τα παιδιά πρέπει να έχουν ευκαιρίες για να πετύχουν με το δικό τους τρόπο. Η θεωρία για την πολλαπλή νοημοσύνη (Gardner, 1983) φαίνεται να είναι η καλύτερη απάντηση στην κοινωνική αδικία. Εξασφαλίζει ένα πλαίσιο δράσης στο οποίο μπορούν να επεκταθούν τα ταλαντούχα και προικισμένα παιδιά, καθώς και αυτά που χρειάζονται κάποιου είδους υποστήριξη. Ο κοινός σκοπός είναι να αναπτύξει κάθε μαθητής τη μέγιστη ικανότητά του. Η πολλαπλή νοημοσύνη παρέχει το πλαίσιο, το οποίο θα του εξασφαλίσει κάτι τέτοιο και το οποίο θα υποστηριχτεί από την ανάπτυξη του Αναλυτικού Προγράμματος.

Και η πρόκληση που θέτω στην Ένωση μας, στα Ινστιτούτα, στην αγορά, στα σχολεία, σε όλους μας, είναι να επικεντρωθούμε με αποφασιστικότητα, σε αυτήν την

ερώτηση του να καταλάβουμε παιδαγωγικά πως χρησιμοποιούμε το μέσο μας για να κάνουμε μια πραγματική διαφορά.

Αλλά δεν θεωρώ ότι η πολιτεία έχει κάνει αρκετά ως χώρα στην κοινωνία της πληροφορίας για να δομήσουμε πραγματικά την ουσιαστική κατανόηση ανάμεσα σε διαφορετικές πλατφόρμες, διαφορετικές τεχνολογίες, διαφορετικούς ανθρώπους, με διαφορετικούς τρόπους. Και θεωρώ ότι είναι ένα καθήκον που πρέπει να αποδεχθούμε, ως υπεύθυνοι που είμαστε για την εκπαίδευση των επόμενων γενιών.

Για το λόγο αυτό στην περσινή μου ομιλία είχα προτείνει (<http://r1-dide.ser.sch.gr:3000/praktika/kentriki4.html>), στο πλαίσιο της δομούμενης κοινωνίας της γνώσης, την ιδέα του Πληροφορικού σχολείου με όλες τις τεχνολογίες ενσωματωμένες αρχικά στις τρεις μεγαλύτερες πόλεις της Ελλάδας, και εν συνεχεία στις υπόλοιπες Περιφέρειες, ένα σχολείο το οποίο θα είναι ουσιαστικά μία Πληροφορική γέφυρα για τους συναδέλφους σε όλα τα σχολεία να συμβάλλουν στην ανάδειξη των μαθητών με κλίση στην επιστήμη μας.

Αυτές οι θέσεις μάς μετακινούν από την επιστήμη στην εκπαίδευση. Στα σχολεία έχουμε δύο επιλογές: πρώτον να αγνοήσουμε τις διαφορές στις εξατομικευμένες ανάγκες και στους προσωπικούς ρυθμούς και τρόπους μάθησης, και να διδάσκουμε τον καθένα με το ίδιο εκπαιδευτικό προσωπικό, με την ίδια μέθοδο και να τον αξιολογούμε με τον ίδιο τρόπο. Δεύτερον, να πούμε και να δούμε ότι οι άνθρωποι μαθαίνουν με διαφορετικό τρόπο, έχουν διαφορετικές νοητικές δυνατότητες και αδυναμίες, και να τα λάβουμε υπόψη στο πως να διδάξουμε και στο πως να αξιολογήσουμε.

Μαζί με την παραδοχή ότι οι εξελίξεις προχωρούν, πρέπει να διασφαλίσουμε ότι οι εκπαιδευτικές μας υπηρεσίες γίνονται όλο και περισσότερο προσωποποιημένες, ότι αντιμετωπίζουν όλο και περισσότερο τις ανάγκες κάθε μεμονωμένου μαθητή. Και ο τρόπος για να πραγματοποιηθεί αυτό είναι να δημιουργήσουμε ένα σχολείο που να είναι βέβαιο για τις δυνατότητές του στις ΤΠΕ, ένα σχολείο που να επιτρέπει στους εκπαιδευτικούς να αισθάνονται ασφαλείς στη χρησιμοποίηση της τεχνολογίας για να βελτιώσουν τα εκπαιδευτικά πρότυπα.

Πολλοί συμφωνούν σήμερα ότι οι περισσότερες ιδέες για την ψηφιακή ανισότητα ή τον ονομαζόμενο ψηφιακό διαχωρισμό θα πρέπει να επανεξεταστούν, καθώς η παροχή εξοπλισμού, λογισμικού και πρόσβασης στο Διαδίκτυο δεν εγγυώνται ούτε βελτιώνουν από μόνες τους την ηλεκτρονική ένταξη (e-inclusion). Στην ουσία, θα πρέπει να βεβαιωθούμε ότι αυτά τα εργαλεία έχουν ενσωματωθεί αποτελεσματικά στις κοινότητες, τα σχολεία και τις τοπικές κοινωνίες, και ότι χρησιμοποιούνται σε θετικές κοινωνικές πρακτικές (Warschauer, 2003).

Ένα εργαλείο που μπορεί να συμβάλει θετικά και το Υπουργείο Παιδείας έχει εξαγγείλει ήδη ότι θα εξοπλίσει τα σχολεία, είναι οι διαδραστικοί πίνακες. Όταν δοθεί και η χρηματοδότηση για τους διαδραστικούς πίνακες έτσι ώστε τα σχολεία να έχουν την ευκαιρία να ωφεληθούν από αυτήν την τεχνολογία, θα πρέπει να συνοδευθεί και με την κατάλληλη επιμόρφωση. Το Υπουργείο Παιδείας και η Π.Ε.Κα.Π. θα μπορούσαν από κοινού να υλοποιήσουν ένα τέτοιο πρόγραμμα επιμόρφωσης.

Αλλά εκτός από τους διαδραστικούς πίνακες και τη χρήση τους από τους εκπαιδευόμενους εκπαιδευτικούς, είναι πολύ σημαντικό να βελτιωθεί η χρηματοδότηση για τις ΤΠΕ στα σχολεία και να αναγνωρίσουμε, όπως οφείλουμε να κάνουμε, ότι οι τοπικές ανάγκες και προτεραιότητες απαιτούν τοπικές λύσεις και όχι συγκεντρωτισμό.

Έτσι λοιπόν προτείνεται τα σχολεία να επενδύουν μέσω των σχολικών επιτροπών και στην τεχνολογία. Δηλαδή κάθε σχολείο να διαθέτει ορισμένο ποσό, που συνήθως χρησιμοποιείται για αλλότρια, και μέχρι τώρα, η τεχνολογία δεν περιλαμβανόταν. Έτσι θα μπορούσε, παραδείγματος χάρη, να χρησιμοποιηθεί για να αγοράσουν υπολογιστές, ή ό,τι συναφές, εάν θεωρούν ότι αποτελεί μία σημαντική προτεραιότητα για το σχολείο τους σε σχέση με κάτι άλλο.

Υπάρχουν τέσσερις βασικές αρχές (Jonathan Estes) που καθοδηγούν την ανάπτυξη του νέου σχολείου:

1. Το e-Learning δεν είναι η μαγική σφαίρα που θα λύσει όλα τα προβλήματα στην παράδοση της εκπαίδευσης. Με άλλα λόγια, η τεχνολογία δεν μπορεί να διδάξει τους ανθρώπους ό, τι πρέπει να ξέρουν. Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να δαπανήσουν έναν ίσο, αν όχι περισσότερο χρόνο για την ανάπτυξη της ποιότητας, στην εκπαίδευση, εστιάζοντας στην ανάπτυξη της ικανότητας.
2. Όλες οι μορφές εκπαίδευσης θα πρέπει να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή και τη συνεργασία. Το Moodle π.χ. είναι ένα σχετικά επίπεδο μέσο που δεν επιτρέπει στους συμμετέχοντες να εκφράσουν τις απόψεις τους, να μοιραστούν τις ιδέες τους, ή να αλληλεπιδρούν μεταξύ τους - εκτός αν συμπεριλαμβάνεται ένα διαδραστικό στοιχείο.
3. Οι εκπαιδευτικοί θα πρέπει πάντα να χρησιμοποιούν πολλαπλές δραστηριότητες μάθησης έτσι ώστε οι μαθητές - ανεξάρτητα από τις προτιμήσεις του μαθησιακού στυλ – να μπορούν να απορροφήσουν και να διατηρούν τις πληροφορίες.
4. Η εκπαίδευση θα πρέπει να επικεντρωθεί στα αποτελέσματα της μάθησης που είναι μετρήσιμα και αποδείξιμα. Θεωρώ αυτό την πιο σημαντική και συχνά αγνοούμενη εκπαιδευτική αντίληψη.

Το νέο σχολείο δεν πρέπει να αποτελέσει επικοινωνιακό τρικ! Οφείλει να αλλάξει τις σχέσεις τόσο μέσα στην τάξη όσο και εκτός αυτής, να ενισχύει τη βασική έννοια της ομαδικής εργασίας, να προωθή την εξατομικευμένη και τη διά βίου μάθηση, να αυξάνει την αυτοπεποίθηση, να καλεί σε πρακτική επεξεργασία πληροφοριών «στην ώρα τους» αλλά και το τελικό αποτέλεσμα για το μαθητή να είναι σημαντικά βελτιωμένο.

Ο τρόπος με τον οποίο θα προχωρήσουμε είναι η συνεργασία μεταξύ μας, τις υφιστάμενες δομές, το Υπουργείο Παιδείας και την αγορά. Όλοι αυτοί **συνεργαζόμενοι** θα πρέπει να εξετάσουμε αυτές τις προκλήσεις και αυτά τα προβλήματα με όποιον τρόπο μπορούμε.

Θα πετύχουμε μόνο εάν μπορούμε να οικοδομήσουμε συνεργασίες που να λειτουργούν, έχοντας την πεποίθηση ότι όλοι ωφελούμαστε από αυτή τη συνεργασία, εάν βέβαια είμαστε σε θέση να συνεργαστούμε.